

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

Korte terugblik op 2024	3
Voorwoord voorzitter en directeur	5
Jaarthema's	6
Ledenorganisatie	8
Beleid	11
Duurzaamheid	11
Gezonde Arbeidsmarkt	12
Bereikbaarheid	12
Hart voor de bodem	13
Veiligheid	14
Technologische innovatie	14
Gelijk speelveld	15
Analyse en Trends	16
Cumela Opleiding & Training	17
Cumela Advies	18
Cumela Verzekeringen	21
Cumela Communicatie	22
Personeelszaken	25
Financieel	28
Contactgegevens	30

Regen, regen en nog eens regen bepaalde het voorjaar onder de lijn Den Helder-Enschede. Voor veel agrarische loonwerkers was het een verloren voorjaar.

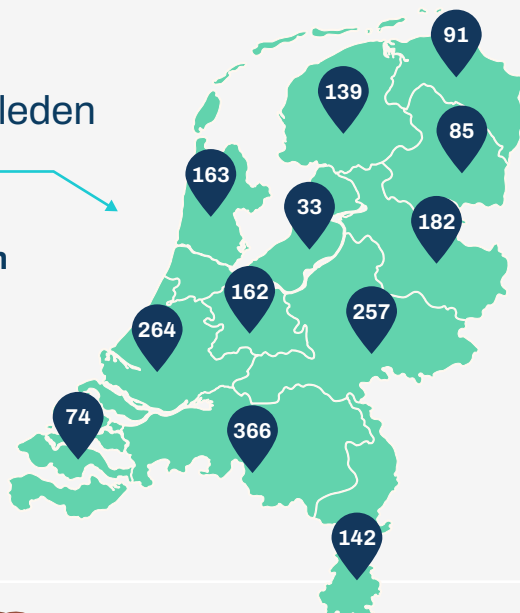
Korte blik op Cumela in 2024

Over onze leden

1958 leden

23
nieuwe leden

46 bijeenkomsten
georganiseerd

350 deelnemers

Relatie- en Innovatiedagen,
waarvan 80 jongeren

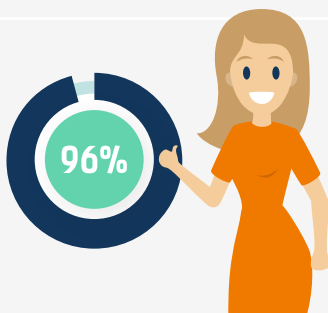

82 deelnemers

Vrouwen VIP dagen

Verzekeringen

Onderzoek naar de klanttevredenheid laat zien dat 96% van de klanten (zeer) tevreden is. Een toename van 2% ten opzichte van een jaar eerder.

10.000e volger

6.000e volger

Bedrijfsonderdelen

Cumela

112 Medewerkers

94 fte

Cumela heeft het jaar 2024
positief afgesloten.

Advies

Specialistische begeleiding
en advies gegeven bij
786 klanten, veelal leden
van Cumela Nederland.

Verzekeringen

Het aantal klanten, het aantal polissen en de premieomzet zijn gegroeid. De omvang van onze portefeuille nam toe met 8,6%.

Communicatie

Viering 75-jarig jubileum van ons vakblad Grondig
en lancering Grondig-App.

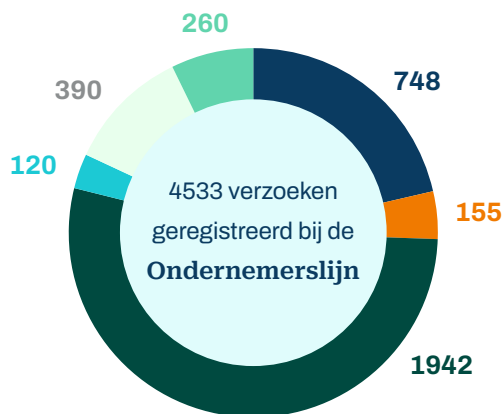

Opleiding en trainingen

236 deelnemers sectorinitiatief
Sturen op CO2

Korte blik op Cumela in 2024

Vragen over:

- Cao GGI
- T-rijbewijs
- ZZP-vragen
- Juridisch
- Personeel & Arbeid
- Mest

We hebben in 2024
46 bijeenkomsten
georganiseerd

De Vereniging
van Infrabedrijven
MKB Infra en
Cumela Nederland
hebben in mei een
intentieverklaring
ondertekend om
te fuseren.

In het NOS Journaal van
20.00 uur lieten we zien
waar de mestmarkt
vastloopt. Door een
tweede nat voorjaar
op rij hadden onze
leden moeite met
uitrijden. Dankzij onze
inspanningen werd het
seizoen met twee
weken verlengd, wat
verlichting bracht.

Nieuwe cao bereikt
voor 21 maanden,
Lopend van 1 januari 2025 tot
en met 30 september 2026.

De instroomcampagne
kennis en kracht verloopt
goed, 17% meer instroom
in het GGGI-onderwijs.

Ledenonderzoek: 80% van
de respondenten gaf aan
tevreden te zijn over de
manier waarop de organisatie
de belangen behartigt.

Voorwoord

2024 was een bijzonder jaar. In vele opzichten.

Voor Nederland, omdat we na een moeizaam proces uiteindelijk toch een kabinet kregen met een behoorlijk ondernemersvriendelijke toon. Maar praatjes vullen geen gaatjes en het is inmiddels duidelijk dat het veel moeite kost om te komen tot daden.

Voor de branche begon het jaar ongelooflijk nat. Dat gaf grote problemen en onzekerheid bij onze leden in het agrarisch loonbedrijf. Gelukkig gaf dat wel het laatste zetje, mede op aandringen van Cumela, om flexibeler om te gaan met kalenderlandbouw. In andere delen van onze achterban speelden o.a. het duurzaamheidsdossier, het mestbeleid, stikstof en de Omgevingswet een belangrijke rol. En overall speelde het zzp-dossier.

Voor Cumela en onszelf was het natuurlijk ook een bijzonder jaar. De trein begon voor Leo op 1 februari 2024 te rijden. En die van Carolien niet veel later. We hebben veel beleefd. Naast kennismaken en zaken die gewoon horen bij het runnen van een grote vereniging en een organisatie met 112 mensen hebben we vooral ook getimmerd aan de basis.

We hebben in samenspraak met het bestuur een verenigingsplan 4.0 gemaakt. Dat is op veel onderdelen al in uitvoering. Zo zijn de twee hoofdbesturen (Verenigingsbestuur en Dagelijks Bestuur) inmiddels samengevoegd en dat geldt ook voor de verschillende leidinggevende overleggen binnen Cumela. Cumela verandert dus mee met de ontwikkelingen. We hebben intussen de vereniging ook op een andere manier versterkt, namelijk door qua schaalgrootte en stem positief in te gaan op het verzoek tot samengaan met de vereniging MKB Infra.

We hebben ons daarnaast in 2024 op allerlei manieren in Den Haag laten zien, door werkbezoeken, brieven, enz. Cumela is daardoor in 2024 veel zichtbaarder geworden in de Nederlandse politiek en we gaan daarmee door. Hetzelfde geldt voor Brussel. Als andere highlights noemen we nog de

nieuwe cao, de Relatie- en Innovatiedagen en de vakbeurs AgroTechniek Holland / GroenTechniek Holland. Ook kwam – voor het eerst – een visie op de arbeidsmarkt tot stand. In 2025 zullen we hard doorwerken om onze strategische agenda verder aan te scherpen. En ook bij ons mooie verzekeringsbedrijf timmeren we aan de weg.

We deden dit in een jaar dat begon met relatief veel vacatures in de werkorganisatie, maar er zijn in 2024 gelukkig zeventien nieuwe collega's bijgekomen en we eindigden het jaar met nog maar één vacature. Fijn is dat, ondanks de hoge werkdruk, het ziekteverzuim meer dan onder controle bleef. Dat zegt iets over de betrokkenheid van de collega's. Intern is er daarnaast organisatiebreed geïnvesteerd in projectmanagement als vaardigheid. Dit is iets dat ons allemaal goed helpt ons werk goed te kunnen uitvoeren.

Dan tenslotte nog iets over jullie als leden. We vinden de binding en betrokkenheid van de leden bij Cumela top en voelen dat dit beter is dan bij menig andere vereniging. Dat is waardevol en iets om trots op te zijn. Veel leden zetten zich in voor de vereniging. Zonder die inzet slaagt dit werk niet. Dank daarvoor!

Leo de Boer en Carolien van Vliet
directeur en voorzitter Cumela

Jaarthema's

In 2024 hebben we, naast lopende dossiers, extra ingezet op drie hoofdthema's: Ondernemen in veranderende tijden, Zero-emissie en Cumela 4.0.

Ondernemen in veranderende tijden

De Werkgroep Ondernemen in veranderende tijden, met leden uit de verschillende afdelingen binnen de Cumela-organisatie, heeft een voorstel gedaan voor invoering van een sectorbarometer om daarmee de stemming van ondernemers in de cumelasector te peilen. We verwachten dat we deze sectorbarometer in 2025 kunnen invoeren. Het is de bedoeling om deze korte enquête tweemaal per jaar te houden onder het klantenpanel van Cumela Nederland.

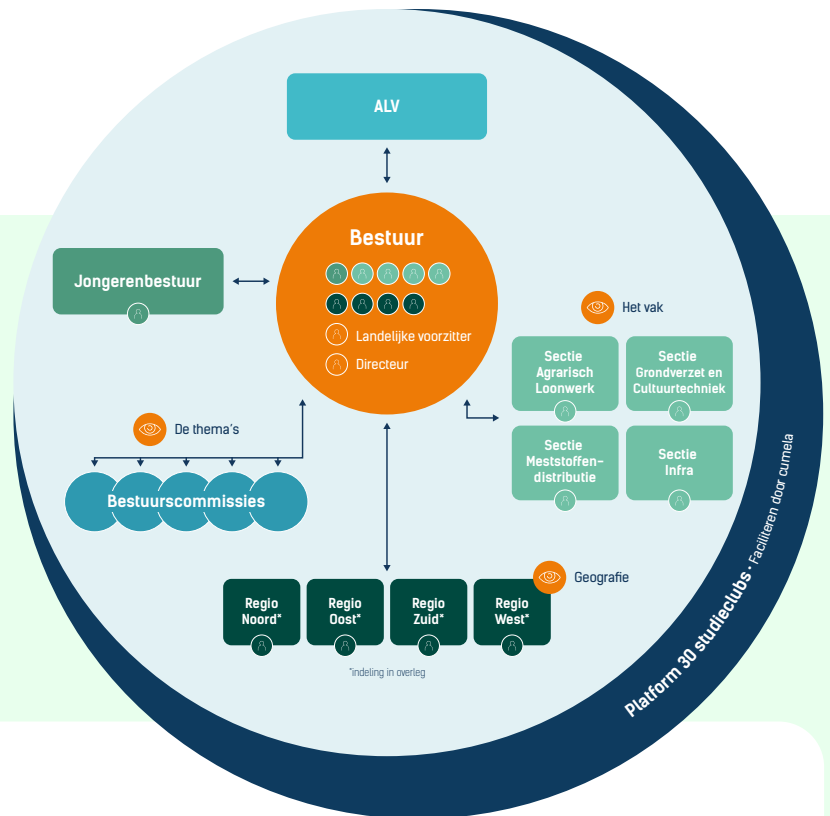
Naast de genoemde stemmingsbarometer heeft de werkgroep zich afgelopen jaar ingezet om tijdens bijeenkomsten als studiecclubs, damesdagen en de Relatie- en Innovatiedagen in te gaan op een onderwerp als 'Wat komt er de komende jaren allemaal op ons af en hoe speel je daar als ondernemer op in?' Onder meer 'goed werkgeverschap', 'de richting van mijn bedrijf bepalen' en 'keuzes maken' waren onderwerpen die aan bod zijn gekomen.

Zero Emissie

2024 was het tweede en laatste jaar van de looptijd van het jaarthema Zero Emissie. De interne projectgroep had dit jaar als doel gesteld om de informatievoorziening over zero emissie en energietransitie toegankelijker te maken voor collega's en leden. Dat is deels gelukt door een betere dossierindeling op de website en het bijeenbrengen van externe informatie. Doordat een deel van de projectgroepleden helaas wegviel, was de slagkracht echter beperkt.

De rode draad in 2024 was de aandacht voor de vele uitdagingen die de energietransitie voor ondernemers met zich meebrengt. De beschikbaarheid van emissievrij materiaal, de hoge investeringslast, het knelpunt van het energienet en de wisselende uitvraag door opdrachtgevers maken het ondernemers moeilijk. Cumela heeft met inbreng van leden dan ook het signaal afgegeven aan de overheid en verantwoordelijke staatssecretaris dat op deze manier de transitie in gevaar komt en we de doelen niet gaan halen. Het jaarthema Zero Emissie zal vanaf 2025 verder opgaan in de reguliere belangenbehartiging. Wel zorgen we voor een betere borging van de praktijksignalen in de organisatie en lobby.

Cumela 4.0

Met de komst van de nieuwe directeur is gewerkt aan het formuleren van een organisatieontwikkelingsplan dat we Cumela 4.0 zijn gaan noemen. Met de inbreng van bijna de helft van de medewerkers en een opbouwend kritische blik vanuit het bestuur met de nieuwe voorzitter is een plan geschreven dat ons helpt om mee te bewegen met de maatschappelijke veranderingen en eisen.

Een onderdeel van het plan is de aanpassing van de bestuursstructuur van Cumela. We schuiven hierbij het Dagelijks Bestuur en het Verenigingsbestuur in elkaar, maar met een wat andere samenstelling. Bovendien vormen we de twaalf provinciale afdelingsbesturen om tot een viertal regiobesturen. Hiermee worden we slagvaardiger en daadkrachtiger. Dit is nodig voor de grote veranderingen waarvoor de sector in het maatschappelijk functioneren gesteld staat.

In het bestuur komt, naast de geografische insteek vanuit de regio's, ook de vakinhoudelijke insteek vanuit de sectie beter naar voren. En de versterkte rol van het Jongerenbestuur komt hier ook in tot uitdrukking. Zie ook de bijgevoegde afbeelding.

Om te voorkomen dat we daarmee het contact met het grondvlak van de vereniging - onze leden - verliezen, halen we de banden aan met de studieclubs en geven die een grotere rol in de onderlinge verbinding en de verbinding met de regiobesturen en de landelijke organisatie.

Verder hebben we op basis van de maatschappelijke ontwikkelingen gekozen voor vijf belangrijke thema's, waar we de komende jaren de focus op gaan leggen. Dit zijn: Arbeidsmarkt, Energie en duurzaamheid, Regels en rapportages, Data en digitalisering en Bodem en ruimte. We zijn gestart met het vormen van visies en plannen van aanpak voor deze thema's. Focus aanbrengen kost energie, maar levert ook meer resultaat. Onvermijdelijk is dat er daardoor ook onderwerpen zullen zijn, waar we minder tijd in kunnen steken.

Ledenorganisatie

Relatie- en Innovatiedagen

Vrijwel aan het begin van het jaar hadden we de eerste keer de Relatie- en Innovatiedagen. In de voormalige Veehallen in Den Bosch kwamen we op vrijdag en zaterdag met 350 leden bijeen. Het programma was stevig gevuld met een groot aantal workshops, waar ieder een eigen keuze in kon maken. Daarnaast was er ruimte om elkaar te ontmoeten. Ook waren er zestien kennispartners aanwezig met een stamtafel, waarbij de aandacht niet lag op verkoop, maar vooral op de verdere ontwikkeling van hun producten, waarover ze in gesprek gingen met de leden. Ook Cumela Advies had enkele gesprekstafels. Op vrijdagavond vierden we met veel externen het 75-jarig jubileum van ons vakblad Grondig. Tot slot was er aandacht voor vormen van ondermijning, waarbij we gewezen werden op allerlei zaken die tot nadenken stemmen en moeten leiden tot meldingen.

Meer inzet op ledenwerving

We hebben nog eens goed gekeken naar de omvang van onze sector (qua aantal bedrijven). Na een goede analyse blijkt dat die groter is dan wij in beeld hadden. Dat biedt kansen voor ledenwerving. Daarom zijn we voorbereidingen gaan treffen voor meer ledenwerving. In 2024 is de aandacht daar al meer naar uitgegaan, waardoor we weer een stukje groei van de vereniging konden realiseren.

Leden bezoek

De bedrijvenadviseurs hebben onder andere als taak om de leden te bezoeken. Hiermee verbinden we ons met de leden en de leden zich met ons. Tijdens zo'n bezoek gaat het over allerlei zaken, maar één van de belangrijkste doelen is toch om met de ondernemer in gesprek te zijn over zijn of haar ondernemerschap. Hoe zie je de toekomst van je bedrijf voor je, waar heb je slapeloze nachten van? Welke ontwikkeling wil je inzetten, zowel in je bedrijf als ook als ondernemer? Zo stimuleren we onze leden tot beter ondernemerschap en groei in functioneren. Waar nodig wijzen we de leden op diensten die hierover vanuit Cumela worden aangeboden. Tijdens deze gesprekken komen natuurlijk ook onderwerpen van en voor regionale lobby aan de orde en pikt de bedrijvenadviseur signalen op voor het bestuur en de landelijke lobby.

Ondernemerslijn

De Ondernemerslijn is een belangrijk middel om de leden snel van antwoorden op hun vragen te voorzien. We merken dat het aantal telefoontjes in de loop van de jaren steeds groter wordt. De leden blijken deze 'hulplijn' goed te kunnen vinden. Ongeveer de helft van de telefoontjes en mailtjes gaat over de cao en andere arbeidsgerelateerde zaken. In het tweede halfjaar was de enorme hoeveelheid vragen over zzp'ers opvallend, wat gezien de aandacht daarvoor in de pers en de aanstaande handhaving op schijnzelfstandigheid door de Belastingdienst niet vreemd is.

80 jonge ondernemers gingen op bedrijfsbezoek bij de Van Berkel Groep

In Zeeland vonden de Vrouwen VIP dagen plaats

Verbonden met de leden: Vrouwen VIP dagen en Damesdagen, studieclubs, contactdagen en Jongerendagen

Het team Ledenorganisatie organiseert een groot aantal bijeenkomsten voor de leden. Hierbij geven we alle mogelijke doelgroepen, onderwerpen en mogelijkheden voor onderling contact een plek. Vooral de studieclubs geven aandacht aan het grondvlak van de vereniging. Hierbij komen onze leden regionaal bij elkaar op basis van een programma met interessante onderwerpen en volop ruimte voor onderlinge ontmoeting.

Dit jaar is er weer een succesvolle editie van de Vrouwen VIP dagen georganiseerd met 82 deelnemers, een record. Er waren veel jongeren, maar ook veel deelnemers die er voor het eerst bij waren. Verder was er veel interesse voor de bijeenkomsten die o.a. door studieclubs georganiseerd zijn over schijnzelfstandigheid (zzp-problematiek).

In januari kwamen 80 jonge ondernemers samen op de Relatie- en Innovatiedagen. Na een bedrijfsbezoek aan de Van Berkelgroep volgden zij het algemene programma. Bij de zomereditie van de Jongerendagen bij Loonbedrijf Stuut deden 65 jongeren mee. Het jongerenbestuur is dit jaar uitgebreid naar acht personen en is gestart met het ontwikkelen van een visie op de vijf hoofdthema's van Cumela. Daarbij kreeg het jongerenbestuur input van denktanks uit Zuid-Holland en Noord.

Regionale lobbysuccessen

We lobbyen niet alleen in Den Haag of Brussel, maar zeker ook in de regio. Team Bedrijvenadviseurs heeft de afgelopen jaren goede contacten opgebouwd met provincies, gedeputeerden, gemeentes en gemeenteraadsfracties.

Cumela Kompas

Cumela Kompas is het instrument voor bedrijfseconomisch vergelijkend onderzoek. Leden die hieraan meedoen, krijgen jaarlijks een bedrijfseconomische analyse van hun bedrijf en een vergelijking met een groep gelijkwaardige bedrijven. Deze vergelijking is vanzelfsprekend anoniem. Met alle gegevens uit Cumela Kompas kunnen we ook allerlei leerzame conclusies trekken over het geheel van de sector, machinebenutting, personeelskosten, verschillen in brandstofverbruik, enz. Deze gegevens zijn ook heel bruikbaar in de lobby, soms om stellingen en standpunten te onderbouwen, andere keren om het belang van de sector te benadrukken. We merken wel dat de animo voor Cumela Kompas een beetje afneemt. We zijn daarom een project gestart om Cumela Kompas aantrekkelijker te maken en gaan onderzoeken of we ook duurzaamheidsgegevens en arbeidsgegevens kunnen vergelijken.

Provincie	01-01-2024	01-01-2025
Drenthe	70	85
Flevoland	32	33
Friesland	139	139
Gelderland	257	257
Groningen	94	91
Limburg	136	142
Noord-Brabant	364	366
Noord-Holland	165	163
Overijssel	177	182
Utrecht	159	162
Zeeland	75	74
Zuid-Holland	267	264
	1.935	1.958

23 leden nettogroei

7 bedrijven
zijn eerder lid geweest

Het is de grootste
groei sinds 2012

Er zijn relatief *veel nieuwe leden met een hogere omzet*. Toch is er ook een flink aantal kleinere bedrijven (20) lid geworden. De gemiddelde bedrijfsomvang qua omzet van de nieuwe leden is € 1,6 miljoen.

Zowel de gemiddelde omvang van het bedrijf als de totale omzet van de leden is *toegenomen*.

Beleid

Duurzaamheid

We gaan duurzaam om met milieu, mensen en bedrijven. Daarom stimuleren we dat de cumelasector instemt met duurzaam ondernemen en voldoende tijd krijgt om de omslag daarnaar op een verantwoorde manier te maken.

De Groene Koers en Schoon en Emissieloos Bouwen

In 2024 deden onze leden ervaring op met de uitvraag naar en werken met schoon en emissieloos bouwen (SEB). Het aantal opdrachtgevers dat het SEB-convenant ondertekende, nam toe, maar groeit onvoldoende. Naar aanleiding van praktijkgeluiden was het voor De Groene Koers aanleiding om in een brief aan de staatssecretaris onze zorgen te uiten over beschikbaarheid, betaalbaarheid van materieel en laadinfra en consistente uitvraag. Onze achterban had twijfels over relevantie en haalbaarheid van de SEB-doelstellingen en die geluiden kregen extra aandacht. Door het ondersteuningsprogramma van SEB werden de eerste voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd waar we met De Groene Koers aan deelnamen. We benadrukten daarin het belang om mkb-onderaannemers in de keten bij het verduurzamen te betrekken.

In evaluaties van lopende projecten wordt door adviesbureaus soms te rooskleurig gerapporteerd over de meerkosten. Cumela laat daarom nog nadrukkelijker zien waar het nog niet goed gaat.

Gedragcodes Soortenbescherming

Om complexe vergunningprocedures voor ecologisch beheer van de openbare ruimte te voorkomen, wordt dit beheer beschermd met zogenaamde gedragcodes soortenbescherming. Door de nieuwe Omgevingsvergunning zijn veel gedragcodes gecorrigeerd. Die van de Unie van Waterschappen werd niet op tijd geactualiseerd, omdat er discussie was over het gebruik van klepeltechniek. Ondanks het grote belang van de waterschapsmarkt voor de cumelasector kregen we geen plek aan tafel bij de UvW. Na enig aandringen werd de deur voor ons geopend en heeft Cumela met hen hierover gesproken. Er zijn zelfs Kamervragen over gesteld, waarop staatssecretaris Rummenie het zogenaamde klepelen 2.0 beloofde toe te staan. In de meeste gedragcodes gaat het alleen over de resultaten die men voor ogen heeft, zonder specifieke technieken voor te schrijven of te verbieden. Dit heeft ook onze voorkeur. Klepelen is een

gevoelig thema, maar het is voor de cumelasector van groot belang om deze techniek, onder voorwaarden, te behouden. In de eerste maanden van 2025 geldt een periode waarin afspraken met afzonderlijke waterschappen moeten worden gemaakt. We verwachten dat er later een nieuwe gedragscode volgt.

“Klepelen is een gevoelig thema, maar het is voor de cumelasector van groot belang om deze techniek, onder voorwaarden, te behouden.”

Kalenderlandbouw

Cumela heeft deelgenomen aan een expertgroep van het ministerie die in 2024 voor het eerst bij elkaar kwam na anderhalf jaar nattigheid en de ‘stugheid’ van kalenderlandbouw. De minister heeft het uitgebrachte advies voor een zeer groot deel overgenomen. De uitrijdperioden voor mest op grasland (zand en löss) zijn hierdoor met twee weken verlengd. Het telen van een vanggewas is met drie weken verschoven. De minister heeft het bedrijfsleven relatief snel van de wijzigingen op de hoogte gebracht. Daar is Cumela content mee, maar we zouden nog liever zien dat we afscheid mogen nemen van kalenderlandbouw-maatregelen.

8e actieprogramma Nitraatrichtlijn

Afgelopen jaar is er achter de schermen hard gewerkt aan beleid dat zowel haalbaar en uitvoerbaar is voor ondernemers als bijdraagt aan de verbetering van grond- en oppervlaktewater. Dat moet zichtbaar worden in het 8e actieprogramma Nitraatrichtlijn dat 2026 start. Het huidige beleid van steeds maar korten op gebruiksnormen en meer regels werkt averechts. Een groot aantal landbouwpartijen, waaronder Cumela ontwikkelt samen een lijn voor dit 8e actieprogramma. We maken ons hard voor 'doelsturing' waarbij gemeten wordt hoeveel stikstof er achterblijft na de teelt. Eind 2024 heeft de gehele landbouwsector deze aanpak omarmd en die hebben we gezamenlijk bij het ministerie neergelegd.

Gezonde Arbeidsmarkt

Cumela zorgt voor een duurzaam en gezond arbeidsklimaat. Daarom investeren we veel in onderwijs voor alle werkenden in de sector, zowel in het reguliere onderwijs als via sectorgerichte leermethoden en ons eigen cursuscentrum.

Om het beroepsonderwijs beter te laten aansluiten bij de praktijk, is er in 2023 een nieuw kwalificatiedossier (KD) ontwikkeld: Groen, Grond en Groene Infra. In 2024 is het nieuwe dossier geïmplementeerd bij de onderwijsinstellingen en hebben we voor niveau 2, 3, en 4 nieuwe examens ontwikkeld. De e-learnings zijn ingedeeld op thema en sluiten nu aan op het nieuwe dossier.

De instroomcampagne van kennis en kracht verloopt goed en mede dankzij de komst van het nieuwe KD hadden we in 2024 17% meer instroom in het GGGI-onderwijs.

In 2024 is een nieuwe cao bereikt voor 21 maanden, lopend van 1 januari 2025 tot en met 30 september 2026. HZC en CNV hebben deze cao met Cumela afgesproken. De partijen onderzoeken nog hoe we de seniorenregeling kunnen behouden.

In de laatste maanden is veel aandacht gegaan naar de controle op schijnzelfstandigheid. Wat betekent dit voor onze sector? We hebben hier in diverse bijeenkomsten voorlichting over gegeven.

BPL Pensioen is klaar voor de overgang naar de nieuwe regeling per 1 januari 2027. In de diverse gelijkwaardige besturen en commissies heeft Cumela daar een bijdrage aan geleverd.

Binnen het Colland Arbeidsmarkfonds hebben we gesprekken gevoerd over de bestuurlijke strategische agenda. Tijdens een dialoogdiner met verschillende sectoren hebben we stilgestaan bij de veranderingen op de Arbeidsmarkt en wat dit betekent voor bijvoorbeeld de sector GGI.

Bereikbaarheid

Cumela zet zich in om Nederland bereikbaar te houden voor onze leden. Daarom overleggen we met wegbeheerders om belemmeringen weg te nemen en overtuigen we gemeenten en provincies ervan dat onze leden vanuit het buitengebied moeten kunnen blijven ondernemen.

In 2024 zijn er 104 projecten gedraaid van het educatieprogramma Veilig met (land)bouwverkeer voor de groepen 7 en 8 van de basisschool. De meeste projecten waren in de provincie Overijssel. Dit succesvolle educatieprogramma draagt nog steeds positief bij aan het imago van het landbouwverkeer.

De Colland-subsidie voor het T-rijbewijs is vanaf 1 augustus 2024 verhoogd van € 1000,- naar € 1.100,-. In 2024 zijn er ruim 400 subsidieaanvragen goedgekeurd voor BBL- en BOL-leerlingen in van de beroepsopleidingen Groen Grond Infra. Nieuw is dat ook leerlingen van leerbedrijven die de cao Bouw & Infra en de cao Bedrijfstageigen Regelingen Bouw & Infra toepassen € 1.100,- subsidie voor het T-rijbewijs kunnen krijgen.

Tijdens de vakbeurs AgroTechniek Hollandbeurs (ATH) heeft Cumela nieuwe lespakket Veilig met landbouwverkeer gelanceerd. De eerste lespakketten hebben we uitgereikt aan Klaas Ruitenbergh, gedeputeerde verkeersveiligheid van de provincie Gelderland en Esther van Garderen, directeur van de Fietzersbond. Het doel is leerlingen van basisscholen bewust te maken van de risico's van landbouwvoertuigen.

Ook heeft Cumela op de ATH de poster de poster Professioneel op weg en Veilig verkeersgedrag uitgedeeld aan bezoekers. Op de poster staan de belangrijkste eisen aan (land) bouwvoertuigen en zaken waar de bestuurder op moet letten. Uitgebreidere informatie over de voertuigeisen staat op de landingspagina [Professioneel op weg](#) op onze website.

Provinciale wegbeheerders hebben in 2024 aangekondigd om bepaalde provinciale wegen open te stellen voor (land)bouwvoertuigen. Basis voor openstelling zijn de afwegingskaders voor landbouwverkeer die deze provincies hebben vastgesteld. In de provincie Zuid-Holland zijn (gedeeltes van) de N231, N441, N445, N475 en de N476 opengesteld. De provincie Overijssel is in 2024 een proef gestart met de openstelling van een gedeelte van de N343 Twenteweg om de kern van Hardenberg te ontlasten van doorgaand (land)bouwverkeer.

We hebben afgelopen jaar regelmatig overleg gevoerd met Rijkswaterstaat in de provincies Friesland en Zuid-Holland over afsluitingen van bruggen vanwege groot onderhoud. Soms kon er een alternatieve doorgang voor (land)bouwvoertuigen worden gerealiseerd, maar dat is helaas niet altijd mogelijk. We verwachten dat afsluitingen van bruggen en tunnels door onderhoudswerkzaamheden de komende jaren zullen aanhouden.

Hart voor de bodem

We lenen de bodem van onze kinderen. Daarom investeren wij in kennis en kunde bij onze leden, zodat zij niet alleen specialisten van de bodem zijn, maar ook blijven.

Het was weer een uitdagend jaar voor de bodem. Door extreem weer waren de werkomstandigheden in het veld op zijn zachtst gezegd niet optimaal. We hebben daarom de nodige aandacht besteed aan kennisdeling rond het thema voorkomen en opheffen van bodemverdichting. Cumela neemt daarnaast deel in een aantal Kennis Op Maat-programma's om de uitkomsten van (praktijk)onderzoek laagdrempelig te delen met de sector. Een voorbeeld hiervan zijn handboeken voor grondbewerking en de bodemscheurkalender.

Cumela heeft in 2024 ook inspraak geleverd voor de Europese Bodemmonitoring- en gezondheid richtlijn. Deze richtlijn is in de maak bij de Europese commissie. In de oorspronkelijke voorstellen stonden een aantal onwenselijke voorstellen over bodemgezondheid en streefnormen die mede door onze inzet samen met andere partijen nu uit de ontwerp-richtlijn zijn gehaald. De Europese lidstaten zullen waarschijnlijk in 2025 over het ontwerp stemmen.

Het nieuwe lespakketten Veilig met Landbouwverkeer hebben we uitgereikt aan Klaas Ruitenbergh, gedeputeerde verkeersveiligheid van de provincie Gelderland en Esther van Garderen, directeur van de Fietstersbond.

Omgevingswet en DSO

Afgelopen jaar stond in het teken van de invoering van de Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Cumela heeft veel voorlichting aan leden verzorgd over het melden van grondstromen en graven via het DSO. Dit hebben we onder andere gedaan met behulp van een [viers tal instructiefilmpjes](#) die gezamenlijk meer dan 2000 keer zijn bekeken en onze [E-learning Toepassen Grond en Bagger](#). In de E-learning voorzien we leden van praktische informatie over het werken met grond en bagger. Daarnaast blijven we strijden voor verbetering van het meldsysteem en hebben we veel contact met Omgevingsdiensten over knelpunten in de uitvoering en handhaving. Dit zal in 2025 zeker nog de nodige inspanning vragen.

We zijn ook betrokken bij diverse trajecten rond verbetering van bodemregelgeving, het KWALIBO-stelsel en hoogwaardig hergebruik van grondstromen in de Buyergroep Grondstromen.

Veiligheid

We houden het werk en de omgeving gezond en veilig. Daarom vergroot Cumela de kennis over en het bewustzijn van de risico's in de sector en gaat ze daarover in gesprek met beleidsmakers, handhavers en constructeurs.

Dit jaar is verder gewerkt aan het verbeterplan Veiligheid GGI. De Veilig Werken Coaches zijn op pad gegaan en hebben tips en adviezen gegeven om de werkplek nog veiliger te maken.

Cumela heeft intensief samengewerkt met Stigas en vakbonden om te komen tot een verbeterde branche-RISÉ. Veel vragen hebben we gebundeld en de leerpunten van ongevallen en onveilige situaties hebben we samen in de vragen verwerkt. Zo hoeft eenzelfde ongeval niet nogmaals in de sector voor te komen. Ook hebben we veel arbocatalogusteksten een update gegeven.

We hebben weer verschillende toolboxvideo's en artikelen gemaakt die kunnen ondersteunen bij het geven van de voorlichtingen.

In het contact met de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) hebben we gezocht naar mogelijkheden om de kankerverwekkende dieselmuitstoot op een werkbare manier te

beheersen. Volledige elektrificatie gaat te ver. We zitten niet op één lijn, maar hebben wel hetzelfde doel: onze waardevolle vakmensen gezond houden.

De Inspecties van de NLA in Agrarisch Loonwerk zijn bijzonder positief verlopen. Dit is een mooi compliment voor deze ondernemers! Alle bedrijven hadden een actuele RISÉ en er zijn geen schokkende zaken aangetroffen.

Met de beheerder van de Veiligheidsladder zijn we in gesprek over vereenvoudiging voor kleine mkb-bedrijven. Vooral voor de eerste paar treden zit daar beweging. In het VCA-schema komt een vrijwillige aanvulling voor houding en gedrag, waarmee die gelijkwaardig is aan trede 3 van de Veiligheidsladder.

Technologische innovatie

Cumela omarmt en stimuleert innovatie. Daarom volgen we innovaties op de voet en leggen die uit aan onze leden, zodat zij gemakkelijker de keuze kunnen maken om in te spelen op ontwikkelingen.

Emissie gewasbescherming verminderen

Binnen het Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming 2030 is afgelopen jaar gewerkt aan onderwerpen die bijdragen aan het verder terugdringen van emissie van gewasbeschermingsmiddelen. We werkten in samenwerking met andere partijen aan de wettelijke invoering van het gesloten vulsysteem waarvan eind 2024 duidelijk werd dat deze wettelijke verplichting per 1 juli 2026 ingaat. De verplichting geldt voor het vullen met vloeibare middelen in verpakkingen van 1 tot 20 liter. Landbouwpartijen roepen hun achterbannen op zich hier in 2025 al op voor te bereiden.

Stichting STORL, waar Cumela in het bestuur zit, heeft een nieuw recyclesysteem ontwikkeld voor lege verpakkingen en restanten van gewasbeschermingsmiddelen. In 2024 is STORL bovendien gestart met het inzamelen van driptape. Ook kunnen loonwerkers die grote hoeveelheden lege verpakkingen hebben die nu via container/kuubskisten laten afvoeren in plaats van via de gebruikelijke 400-literzakken.

Werken met techniek aan natuur

Eind augustus organiseerden we met BoerenNatuur Utrecht Oost en BoerenNatuur Veluwe in Leusden een [demodag](#) over Techniek en Natuur. Vierhonderd bezoekers, bestaande uit boeren, overheden, waterschappen en loonwerkers, lieten daar zien welke technieken en methoden ze kunnen inzetten om natuur te stimuleren op boerenland en land met een natuurspakket. Verder ondersteunden we een initiatief in Friesland om weidevogels op boerenland te sparen.

Gedragscode Datagebruik Agrifood

Brancheorganisatie Akkerbouw vernieuwde vorig jaar een vrijwillige gedragscode voor het delen van data. Het doel was om de positie van boeren door het gebruik van data te verbeteren. Cumela heeft aan dit proces deelgenomen. De sectie Agrarisch Loonwerk van Cumela staat overigens vooralsnog op het standpunt de gedragscode niet te ondertekenen, omdat die onvoldoende rekening houdt met de positie van de loonwerker in het datagebruik tussen boer en machinefabrikant. Bovendien vindt de sectie dat de Europese Data Act voldoende bescherming biedt. Over het ondertekenen van het ondertekenen van de gedragscode zal...zal nog overleg over gevoerd worden met de machineleveranciers en Brancheorganisatie Akkerbouw.

Gelijk speelveld

We zorgen voor een gelijk speelveld. Daarom stimuleren we onze leden om bij te dragen aan een gelijk speelveld en zoeken we de dialoog met partijen die op het eerste oog een tegengesteld belang hebben.

Druk op de mestmarkt

De druk op de mestmarkt was groot. We hebben de minister via een brief benaderd met het verzoek om in gesprek te gaan over onorthodoxe maatregelen. Hoewel een direct gesprek met de minister nog niet heeft plaatsgevonden, onderhouden we intensief contact met het ministerie, de NVWA en de RVO. Dankzij onze inspanningen werd het uitruidseizoen verlengd met twee weken, wat verlichting bracht in een periode van hoge druk. Daarnaast voerden we onderzoek uit onder de leden, met een respons van bijna 300 deelnemers. Dit heeft kansen in kaart gebracht voor het vergroten van de export, hoewel regelgeving en weerstand van ontvangende landen een uitdaging blijven.

“Dankzij onze inspanningen werd het uitruidseizoen verlengd met twee weken, wat verlichting bracht in een periode van hoge druk.”

Kwaliteitssystemen

RENURE

Momenteel is er in Brussel nog geen definitief besluit genomen over het voorstel voor kunstmestvervangers. Cumela blijft zich inzetten voor de toelating van RENURE en de ontwikkeling van een gedegen kwaliteitssysteem. Cumela heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van dit kwaliteitssysteem, waarbij alleen RENURE van gecertificeerde producenten als kunstmestvervanger gebruikt kan worden. In afwachting van de Europese goedkeuring heeft het ministerie de pilot Mineralenconcentraat en de pilot Kunstmestvrije Achterhoek met een jaar verlengd, tot en met 31 december 2025.

Fertigarant

De ontheffing voor de dertien bedrijven die Fertigarant-gecertificeerd zijn, liep in december 2024 af. Op verzoek van Cumela en op basis van het bewijs dat Fertigarant een goed functionerend kwaliteitssysteem is, heeft de minister besloten de ontheffing met twee jaar te verlengen.

Europese Bemestingsproducten verordening

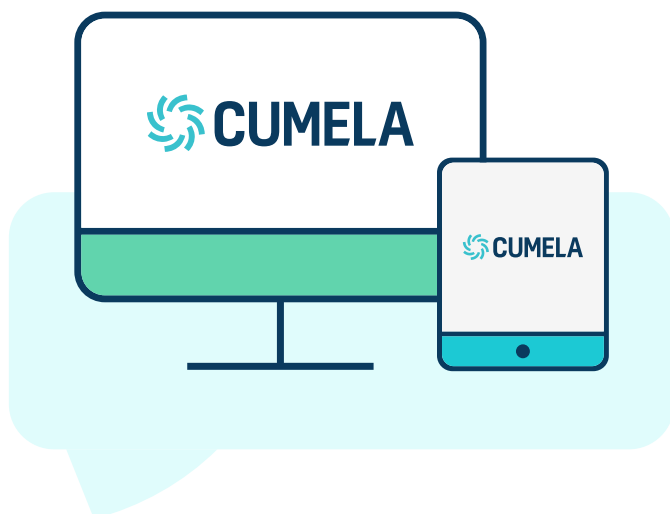
Het afgelopen jaar markeerde een belangrijke mijlpaal: dierlijke mest is, na vele jaren van intensieve lobby door Cumela en haar Europese partners, toegevoegd als component in de European Fertilising Product Regulation. Dit betekent dat meststoffen op basis van dierlijke mest, mits op de juiste wijze behandeld en geproduceerd, nu CE-gemarkeerd kunnen worden. Dankzij deze ontwikkeling mogen deze meststoffen nu vrij worden verhandeld binnen de gehele Europese Unie. We zijn er trots op dat inmiddels drie Cumelaleden, als eerste in Europa, gecertificeerd zijn om het CE-keurmerk op hun producten te zetten.

Analyse en Trends

Cumela denkt vooruit. Daarom monitoren en duiden we voor onze leden de ontwikkelingen in onze eigen sector én in aanverwante sectoren. Wij kijken dan naar demografische, economische, sociale, technologische, ecologische en politieke factoren.

Webpagina Cumelasector in cijfers

In 2024 hebben we de nieuwe [webpagina met kostenontwikkelingen](#) en indexen actueel gehouden. Ook hebben we in 2024 de cumelasector in omvang opnieuw in beeld gebracht. In 2025 zullen we de cijfers waarschijnlijk in dashboardvorm op de website publiceren.

Indexering

Net als voorgaande jaren hebben we eind december 2024, direct nadat de uitkomsten van de nieuwe cao Groen Grond en Infra bekend waren, de kostenontwikkelingen over 2024/2025 gepubliceerd. Onder meer uit loonberekeningen blijkt dat de werkgeverslasten voor een medewerker in functiegroep D7 in 2025 4,2% hoger liggen dan in 2024. Bij 80% factureerbare uren bijvoorbeeld komt dit neer op € 46,- per uur bij een dienstverband voor onbepaalde tijd. Dit is inclusief overige personeelskosten, zoals kleding, reiskosten, kantinekosten en kosten voor opleiding en training.

Sectorresultaten

In vakblad [Grondig van juni](#) hebben we een uitgebreid artikel geplaatst over de voorlopige sectorresultaten 2023. Belangrijkste conclusies: cumelabedrijven zagen hun omzet weer stijgen, maar dit was onvoldoende om de gestegen kosten geheel te compenseren. Vooral de gestegen rente en personeelskosten zorgden voor een daling van de winst. Het bleek opnieuw een uitdaging om op tijd voldoende jaarrekeningen van bedrijven te ontvangen. In 2024 is de werkgroep Cumela Kompas gestart met als doel de deelname te vergroten en te onderzoeken of Cumela Kompas ook kan worden uitgebreid naar andere thema's, zoals bijvoorbeeld arbeid of duurzaamheid.

Overige publicaties

Ook in 2024 hebben we wekelijks de dieselolieprijzen gepubliceerd. De [webpagina met deze gegevens](#) is ruim 5100 keer bezocht. Ook hebben we in vakblad Grondig en op cumela.nl maandelijks interessante data vanuit Cumela Kompas gepubliceerd, o.a. ontwikkeling EBITDA, hoe hoog is mijn AK?, verschillen tussen hoog- en laagrenderende grondverzetbedrijven, machinekosten voor het maken van een kostenberekening, ontwikkeling investeringen, brandstofverbruik per euro omzet, bruto marge per fte.

Cumela Opleiding & Training

Deelname aan opleidingen in 2024 uitdaging

Het team Opleiding & Training (O&T) van Cumela Nederland richt zich op het voortdurend ontwikkelen van kennis en vaardigheden van werknemers en ondernemers in de sector Groen, Grond en Infrastructuur. Hierbij worden wij ondersteund door onze sociale partners uit de sector. Door onze missie versterken wij de bedrijfscontinuïteit van bedrijven in de sector én de kansen op de arbeidsmarkt voor alle (potentiële) werknemers. De druk op de arbeidsmarkt bij onze leden en de grote vraag naar werk van klanten is afgelopen jaar erg hoog geweest. Onze praktische ondernemers en hun medewerkers werken hard, lang en goed om de vraag van de klant in te vullen. Mede door de krakende arbeidsmarkt is de vraag naar opleidingen met 14% gedaald in 2024, ondanks een nieuwe marketingstrategie en vernieuwde onderwijsaanpak bij O&T.

Het jaarcongres Sturen op CO2 vond plaats bij boomkwekerij Ebben

Hoogtepunten in 2024

- Toename deelnemers aan individuele trainingen bedrijfsopvolging.
- Meer aandacht voor tijdige oriëntatie bedrijfsoverdracht bij onze familiebedrijven.
- Laatste tranche opleidingssubsidie door scholingsvouchers overtekend.
- Persoonlijke ontwikkeling voor leiding en directie wordt steeds meer gevraagd.
- In december 2024 hebben ruim 40 bestuursleden van studieclubs uit het hele land deelgenomen aan de 'Visiebijeenkomst Studieclubs Cumela'. De positie en de rol van de studieclubs gaan we in de toekomst nog meer versterken en de samenwerking met kantoor Nijkerk zal intensiever worden.

Leden bezoek 10 jaar Sturen op CO2

In 2014 zijn Cumela Advies en O&T gestart met het Sectorinitiatief Sturen op CO2. Bedrijven die werken in de GGGI-sector en gecertificeerd zijn voor de CO2-prestatieladder (SKAO) kunnen deelnemen aan dit initiatief. In zes regio's in het land nemen bedrijven tweemaal per jaar deel aan interactieve workshops om met elkaar van elkaar te leren hoe op CO2 te sturen. Lagere CO2 betekent uiteraard ook lagere kosten aan brandstof en elektriciteit. In tien jaar tijd is het sectorinitiatief uitgegroeid naar 236 bedrijven. Tijdens het jaarcongres in Cuijk in november jl. hebben ruim 160 leden stilgestaan bij o.a. duurzaam werken als basis, het verzekeren van risico's materieel en financiering van zero-e materieel door de bril van de Rabobank. In 2024 deden 236 bedrijven mee aan het sectorinitiatief, het jaar ervoor waren dit 215.

Cumela Advies

Het wordt ondernemers in onze sector en in het mkb over het algemeen niet makkelijk gemaakt. Dat merken onze adviseurs van Cumela Advies aan het toenemende aantal vragen over onderwerpen die steeds meer uiteenlopen. De nieuwe Omgevingswet, eisen van de Arbeidsinspectie over diesel uitlaatgassen, zzp-wetgeving en Europese wetgeving over duurzaamheid CSRD zijn enkele voorbeelden.

Daarnaast zien we dat er een generatiewisseling gaande is, waarbij goede begeleiding steeds belangrijker wordt in de veranderende wereld.

Het team

Het plan was om ons team wezenlijk uit te breiden. Dat leek in eerste instantie te lukken, maar helaas vertrokken twee medewerkers in het eerste kwartaal en moest één nieuwe medewerker in de proeftijd stoppen.

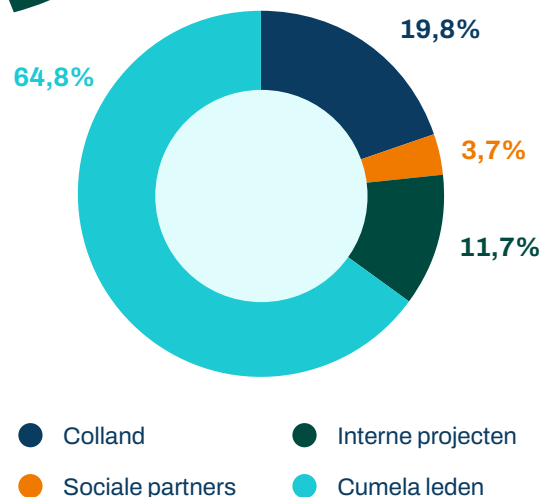
Uiteindelijk hebben we de personele bezetting in het derde kwartaal van 2024 op het gewenste niveau kunnen krijgen. We moeten toegeven dat er weleens geknars is, maar alle klanten zijn naar behoren geholpen. In 2025 gaan we vol goede moed van start met een steeds beter ingewerkt team dat klaarstaat om de uitdagingen van dit jaar op te pakken.

We zijn er trots op te kunnen melden dat de grote hoeveelheid werk op het gebied van omgevingsrecht, naar aanleiding van de Omgevingswet, en op het gebied van de zzp-wetgeving, onder controle is. Hierna geven we een impressie van onze activiteiten in het afgelopen jaar.

Cumela Advies

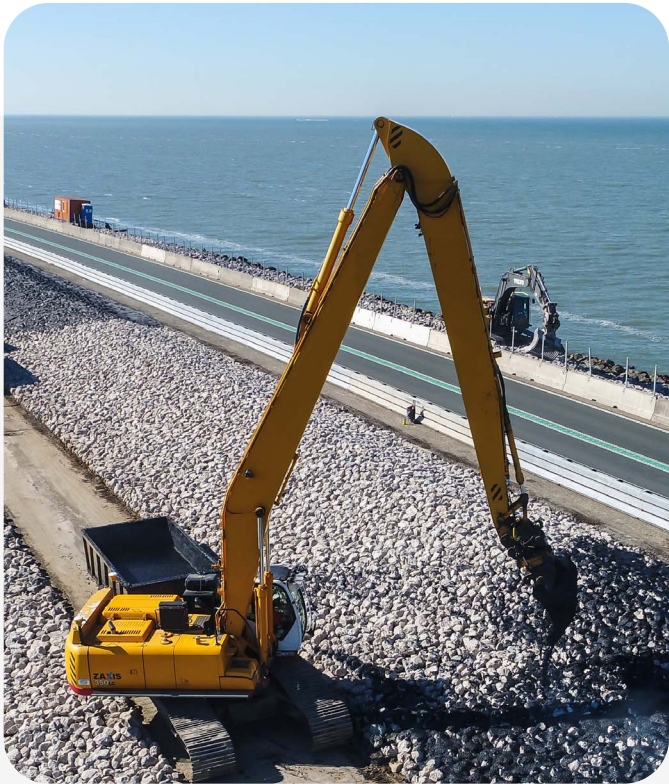
Cumela Advies en Cumela Nederland werken zeer nauw samen. De medewerkers van Cumela Advies hebben ook in 2024 veel werkzaamheden verricht zowel voor leden individueel, voor studiegroepen en voor de vereniging. In 2024 hebben we contact gehad met meer dan 1.137 bedrijven (niet alle activiteiten worden op klantniveau vastgelegd). Dit ging via individuele dienstverlening en ook via interne projecten of via Colland.

Verdeling werkzaamheden Cumela Advies op basis van uren

Individueel advies en begeleiding

In totaal heeft Cumela Advies in 2024 specialistische begeleiding en advies gegeven bij 786 klanten (823 in 2023), veelal leden van Cumela Nederland. De gemiddelde tijdsbesteding per klant bedroeg 10,5 uur. In totaal ging het om 1.322 projecten (1.451 projecten in 2023). De gemiddelde tijdsbesteding per project lag op 6,2 uur (5,8 uur in 2023). Ondanks het vertrek van twee adviseurs aan het begin van het jaar, is het gelukt om de hoeveelheid werk voor leden bijna op gelijk niveau te houden ten opzichte van voorgaand jaar. Aan het eind van 2024 is een aantal nieuwe adviseurs in dienst getreden. We verwachten dat we deze nieuwe adviseurs in de loop van 2025 steeds beter kunnen inzetten voor ondersteuning van de leden. We denken dat het aantal uren aan begeleiding en advies dan ook zal stijgen in 2025.

Tabel 1: uren individuele begeleiding & advies naar vakgebied

	2023 uren	2024	Aantal bedrijven	Aantal projecten
Bedrijfsvoering & bedrijfsoverdracht	1.410	1.282	222	234
Certificering	1.797	2.287	218	271
Aanbestedingen	103	243	64	68
Omgevingsrecht	3.359	2.789	146	172
Personeelsmanagement	618	763	251	274
Juridisch advies	1.143	849	268	303
Totaal	8.430	8.213	1.169	1.322

Tabel 2: Deelname sectorinitiatieven en klankbordgroepen

	2023	2024
Sturen op CO2	215	236
Visie op veiligheid	13	10
Personeelshandboek	185	188
HR Platform	8	8
Sturen op kengetallen	54 deelnemers (7 groepen)	58 deelnemers (8 groepen)

Sectorinitiatieven, klankbord- en studiegroepen

Naast individuele dienstverlening organiseert Cumela Advies groepsgewijze initiatieven.

Sturen op CO2

Meer tijd besteed (toename van meer dan 150 uur) aan het sectorinitiatief Sturen op CO2. Met name om de benchmark CO2 te vernieuwen en te actualiseren. Bijzonder dit jaar was de interactie in de regionale bijeenkomsten met opdrachtgevers. Per regionale bijeenkomst hebben we vertegenwoordigers van waterschappen, gemeenten en andere opdrachtgevers uitgenodigd, waarmee hele nuttige dialogen gevoerd werden.

Visie op veiligheid

10 bedrijven hebben hieraan meegedaan (13 in 2023). De 10 deelnemende bedrijven komen tweemaal per jaar bij elkaar om te spreken over veiligheid en om van elkaar te leren, zodat ze daardoor ongevallen kunnen voorkomen.

Uitgifte personeelshandboek

Er deden 188 bedrijven mee (185 in 2023). De deelnemende bedrijven ontvangen jaarlijks een digitaal en geactualiseerd handboek met achtergrondinformatie en voorbeelddocumenten voor goed werkgeverschap.

HR Platform

In 2024 deden 8 bedrijven hieraan mee (8 in 2023). Tijdens de vier bijeenkomsten per jaar spreken met name HR-managers van de bedrijven over actuele onderwerpen op het gebied van personeelsmanagement en goed werkgeverschap.

Sturen op kengetallen

Er lopen 7 groepen met in totaal 58 vaste deelnemers. Tijdens de bijeenkomsten, die drie keer per jaar plaatsvinden, spreken ondernemers met elkaar over het ondernemerschap, bedrijfsvoering en diverse actuele kengetallen.

In 2024 zijn we gestart met een klankbordgroep voor financiële verdieping. Deze kleine groep ondernemers wil meer inzicht krijgen in kosten (machine- en arbeidskosten en AK) en daarbij gebruikmaken van de mogelijkheden op het gebied van automatisering en digitalisering en wil daarbij van elkaar leren.

Kosten Adviesdag

De Adviesdag over kosten is een jaarlijkse traditie geworden. Eind januari waren de bedrijfskundig adviseurs weer een hele dag gratis beschikbaar om ondernemers praktische tips te geven en kregen ze de kans om hun cijfers grondig door te nemen met experts.

Tijdens de algemene ledenvergadering op 26 maart droeg Wim van Mourik na twaalf jaar voorzitterschap de hamer over aan Carolien van Vliet.

Verzekeringen

Groei en tevreden klanten

We zijn blij dat we het afgelopen jaar nog meer ondernemers hebben kunnen adviseren en verzekeren dan het jaar daarvoor. Het aantal klanten, het aantal polissen en de premieomzet zijn gegroeid. De omvang van onze portefeuille nam zelfs met 8,6% toe. Hiermee verstevigen we onze positie in de markt en ook onze onderhandelingspositie met verzekeraars. Zo hebben we in 2024 bijvoorbeeld voor het tweede jaar op rij de premies van onze werkmaterieelverzekering niet verhoogd.

Nog belangrijker vinden we wat de klanten van onze dienstverlening vinden. Het onderzoek naar de klanttevredenheid in 2024 laat zien dat 96% van de klanten (zeer) tevreden is. Een toename van 2% ten opzichte van een jaar eerder.

Preventie

Ook in 2024 hebben we veel aandacht besteed aan het onderwerp preventie. Zeer succesvol waren de sessies vanuit het Team Schadebehandeling met de titel 'Fabel of Feit'. Het aantal aanvragen hiervoor is zodanig dat de presentaties in 2025 een vervolg krijgen.

De regelmatige aandacht voor het onderwerp gps-diefstallen (stop diefstal) lijkt ervoor te zorgen dat het aantal diefstallen onder cumelaondernemers laag blijft. De groeperingen die zich bezighouden met mobiel banditisme zijn echter niet zomaar verdwenen, maar verleggen in veel gevallen hun aandachtsveld. Alertheid blijft belangrijk en daarom hebben we de vertrouwenspersoon Cumela aangesteld. Ondernemers kunnen hierbij terecht met alle vragen rondom de veiligheid op het platteland. We verzamelen de signalen anoniem en vertalen ze naar acties.

Strategische verkenning

Halverwege ons strategisch plan (1000 dagen) was het tijd voor een tussentijdse evaluatie. Het verzekeringsbedrijf staat er goed voor, maar er gebeurt zoveel in de wereld om ons heen dat we het tijd vonden voor een review van het plan. We vroegen Adviesbureau BHB Dullemond of ons beeld van de markt juist is en welke kansen hieruit voortkomen. De belangrijkste uitkomst is dat er in de verzekeringsmarkt sprake

is van een enorme consolidatieslag. Zowel bij verzekeraars als bij de adviseurs merken we dat omvang een belangrijke factor is om succesvol te zijn. De belangrijkste reden hiervoor is de almaar doorstijgende kosten. Denk aan de algemene inflatie, de kosten die samenhangen met investeringen in ICT en de snel stijgende kosten vanuit toezicht en regelgeving.

Voor Cumela Verzekeringen is de opdracht duidelijk: verdere groei is noodzakelijk. Met BHB Dullemond hebben we onze strategische kansen in kaart gebracht. Deze kansen zullen de basis vormen voor ons strategisch plan vanaf 2026, waaraan we de komende tijd zullen werken.

Het innovatieplatform

Praktijk, kennis en inzichten komen bij elkaar. Tijdens een aantal bijeenkomsten brachten we ondernemers, verzekeraars en experts samen om kennis over de energietransitie te delen en in oplossingen te denken. We verzamelden veel informatie om ondernemers vooruit te helpen en goede verzekeringsoplossingen te ontwikkelen. Dat gebeurt inmiddels door onderlinge samenwerking en door begrip te kweken voor elkaars rol en uitdagingen. Het concept 'innovatieplatform' is zodanig opgezet dat we voor iedere nieuwe uitdaging, met wisselende partijen, samen sneller kunnen innoveren.

Nieuwe producten, diensten en verzekeraars

Als verzekeraar zijn we erin geslaagd om een product te ontwikkelen voor duurzaam werkmaterieel. Maar liefst vijf verzekeraars nemen deel aan de Cumela Duurzaam Werkmaterieelpool. Het brede draagvlak zorgt ervoor dat we in staat zijn de zeer kostbare objecten, waaronder ook mobiele accu's en elektrische kranen, tot een limiet van maximaal 2 miljoen te verzekeren in de eigen volmacht.

2024 was ook het jaar van veel nieuwe partijen waarmee we afspraken hebben kunnen maken over het verzekeren van (vracht-)auto's. Onder deze partijen zijn TVM, Nationale Nederlanden en ASR. Ook hebben we de basis gelegd voor alternatieve producten op het gebied van inkomensverzekeringen in volmacht. In 2025 gaan we hiervan de vruchten plukken.

Cumela Communicatie

De professionalisering die de afdeling Communicatie in de afgelopen jaren heeft ingezet, is het afgelopen jaar verder doorgezet. In 2023 was het team door het vertrek van de vorige teamleider en een communicatieadviseur gedurende een deel van het jaar onderbezet. In 2024 hebben we deze vacatures kunnen opvullen en zijn een nieuwe teamleider en communicatieadviseur gestart. Hoewel het team pas aan het einde van het jaar weer volledig op sterkte was, zijn er in 2024 een aantal belangrijke zaken in gang gezet.

Zo hebben we stappen gezet op het gebied van pers en PR. We zijn gestart met het ontwikkelen van een nieuwe huisstijl, die we in 2025 zullen lanceren. Daarnaast werken we aan de doorontwikkeling van onze website. Een leuke mijlpaal was dat we in 2024 onze 10.000ste volger op Facebook hebben bereikt en de 6.000ste volger op LinkedIn!

Relatie- en Innovatiedagen

De Relatie- en Innovatiedagen vonden in januari plaats in Den Bosch. Dit evenement vergt veel tijd en zorg van de afdeling Communicatie. Voor het eerst werden er twee dagen lang tientallen verschillende workshops gegeven. Het programma was aangevuld met inspirerende keynote sprekers en veel gelegenheid tot netwerken met ondernemers en medewerkers van Cumela. Omdat de nieuwe formule aansloeg, is er later in

het jaar hard gewerkt aan de voorbereiding van de volgende editie in 2025 met dezelfde opzet.

Pers en PR

Rondom het thema mest mochten we afgelopen zomer in het journaal van 20.00 uur laten zien waar de mestmarkt vastloopt. Door het tweede jaar op rij met een extreem nat voorjaar was het voor onze leden moeilijk om mest uit te rijden. In combinatie met de afbouw van derogatie leidde dit tot veel ophef in de media. Op locatie bij lidbedrijf Van Cuijk in Den Bosch maakte het Journaal een reportage, waarbij we – in nauwe samenwerking met team Beleid – het Cumela- standpunt hebben verduidelijkt. Dit heeft bijgedragen aan een positief imago en een constructieve positionering van Cumela en de cumelasector.

Op het gebied van veilig (land)bouwverkeer hebben we een enquête gehouden. De resultaten over agressie in het verkeer vormden aanleiding voor een position paper. Via het AD, Hart van Nederland en de radio hebben we hier flink wat aandacht voor weten te genereren. Onze oproep was met name gericht op overige verkeersdeelnemers: meer begrip voor het werk in het buitengebied. Tegelijkertijd werken we samen met de Fietzersbond aan een bewustwordingscampagne.

De workshops werden drukbezocht op de Relatie- en Innovatiedagen

Ledenonderzoek

In maart hebben we een enquête gehouden om te peilen hoe onze leden de vereniging en onze dienstverlening waarderen. De resultaten waren overwegend positief: 300 leden hebben de enquête ingevuld en 80% van de respondenten gaf aan tevreden te zijn over de manier waarop de organisatie de belangen behartigt. Ook de dienstverlening werd als goed tot uitstekend beoordeeld door 70% van de respondenten.

Een waardevolle bevinding uit de enquête is het verschil in contactmomenten tussen grote en kleinere lidbedrijven. Beide groepen vullen hun contactmomenten met de vereniging op een andere manier in. In het komende jaar willen we hier verder op inspelen en onderzoeken hoe we dit voor de diverse bedrijfsgroottes kunnen optimaliseren.

AgroTechniek Holland/ GroenTechniek Holland

Afgelopen jaar waren we weer aanwezig op de ATH/GTH met een stand. Op vrijdag begonnen we de dag vroeg met een goed bezochte ontbijtsessie. Hier presenteerden we ook de resultaten van de enquête over veilig (land)bouwverkeer. Zoals eerder beschreven, werd dit onderwerp breed opgepakt door de media.

Naast de enquête hebben we een poster ontwikkeld met de veiligheidsspecificaties waaraan (land)bouwmachines moeten voldoen. Deze poster is beschikbaar voor lidbedrijven en andere belanghebbenden om in kantes op te hangen.

NOS opnames Radio 1

“Rondom het thema mest mochten we afgelopen zomer in het journaal van 20.00 uur laten zien waar de mestmarkt vastloopt.”

Een aantal nieuwe ministers en staatssecretarissen ontvingen in juli een Cumela-scheppje met een persoonlijke felicitatie. Hierin nodigen we hen uit voor een werkbezoek.

Stichting Communicatie

De Stichting Communicatie, onderdeel van Cumela Nederland, is per 31 december 2024 opgeheven. Vanuit de stichting werd het magazine *Grondig* geproduceerd. Cumela heeft de keuze gemaakt om de stichting volledig onder te brengen in de vereniging. Dit biedt voordelen, zoals het vervallen van extra jaarrekeningen en accountantsverklaringen. Voor de ontwikkeling van het vakblad en de dienstverlening daaromheen heeft deze wijziging geen gevolgen. Het gaat om een interne organisatorische aanpassing die naar buiten toe geen impact heeft.

Online statistieken en bereik

Best bekeken pagina's, naast de homepage:

- 1 Pagina's over loontabellen
- 2 Nieuwsbericht over de gele kentekenplaat die vanaf 1 januari 2025 verplicht is
42.000 weergaven
- 3 Nieuwsbericht over het dreigend verbod op klepelen
16.000 weergaven

Geschat bereik:
206.000 personen

Bijna *1.000 volgers* erbij

Online statistieken en bereik

Vorig jaar hebben we ruim 190.000 gebruikers uit Nederland mogen verwelkomen op onze website. Gezamenlijk bekeken zij ongeveer 1,1 miljoen pagina's. Gemiddeld brachten bezoekers 1 minuut en 22 seconden door op de website. De meest bezochte pagina's, naast de homepage, waren pagina's over de loontabellen. Wat ook goed werd bekeken, was het nieuwsbericht over de gele kentekenplaat die vanaf 1 januari 2025 verplicht is. Dit bericht behaalde 42.000 weergaven en stond op de tweede plaats in de lijst van best bekeken artikelen. Op de derde plaats, met 16.000 weergaven, stond het nieuws over het dreigend verbod op klepelen, dat eind vorig jaar bekend werd. Dit toont een groot verschil in aandacht voor deze onderwerpen. Via Facebook hebben we in 2024 een geschat bereik van 206.000 personen gerealiseerd. Op LinkedIn kregen we er bijna 1.000 volgers bij. Dit laat een mooie groei zien, die we in 2025 hopen voort te zetten.

Grondig en de nieuwsbrief

Op 12 januari tijdens de Cumela Relatie- en Innovatiedagen hebben we gevierd dat *Grondig* 75 jaar bestaat. Tijdens een speciale feestavond met gastspreker Bas Nijhuis vierden we met onze leden, lezers, adverteerders en relaties dit bijzondere jubileum en lanceerden we onze *Grondig*-App.

Verder zijn er dit jaar weer tien mooie edities van vakblad *Grondig* verschenen. Daarnaast verstuurden we vrijwel wekelijks een digitale nieuwsbrief, met uitzondering van de kerst- en zomerperiode. De nieuwsbrief bood relevante sectorinformatie en is door onze leden goed gelezen.

Met deze resultaten kijken we terug op een succesvol jaar voor de afdeling Communicatie.

Personeelszaken

Onze medewerkers

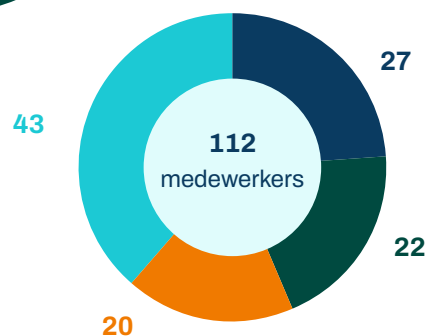
Eind 2024 hadden we 112 actieve medewerkers verdeeld over onze drie entiteiten: Cumela Nederland, Cumela Advies en Cumela Verzekeringen. We zijn gegroeid van 106 actieve medewerkers naar 112. Deze groei is mede veroorzaakt door het invullen van een aantal openstaande vacatures eind 2023.

De verdeling van het aantal medewerkers is: 49 voor Cumela Nederland, waarvan 27 medewerkers uitsluitend voor de vereniging werken. De andere 22 medewerkers verzorgen ondersteunende diensten zoals ICT, Financiën, Communicatie, Receptie en HR. Zij zetten zich ook in voor onze andere entiteiten.

Bij Cumela Advies werken 20 mensen en bij Cumela Verzekeringen nog eens 43 medewerkers.

We hebben in 2024 17 nieuwe collega's verwelkomd en van 11 collega's afscheid genomen. Ook zijn er 7 collega's intern van functie gewisseld. Een gemiddeld dienstverband is 0,84 FTE. Die 112 mensen werken samen voor 94 FTE.

Verdeling aantal medewerkers

- Cumela Nederland (vereniging)
- Cumela Nederland (ondersteunende diensten)
- Cumela Advies
- Cumela Verzekeringen

De Vereniging van Infrabedrijven MKB Infra en Cumela Nederland hebben in mei een intentieverklaring ondertekend om te fuseren.

Personeelsverdeling over de entiteiten

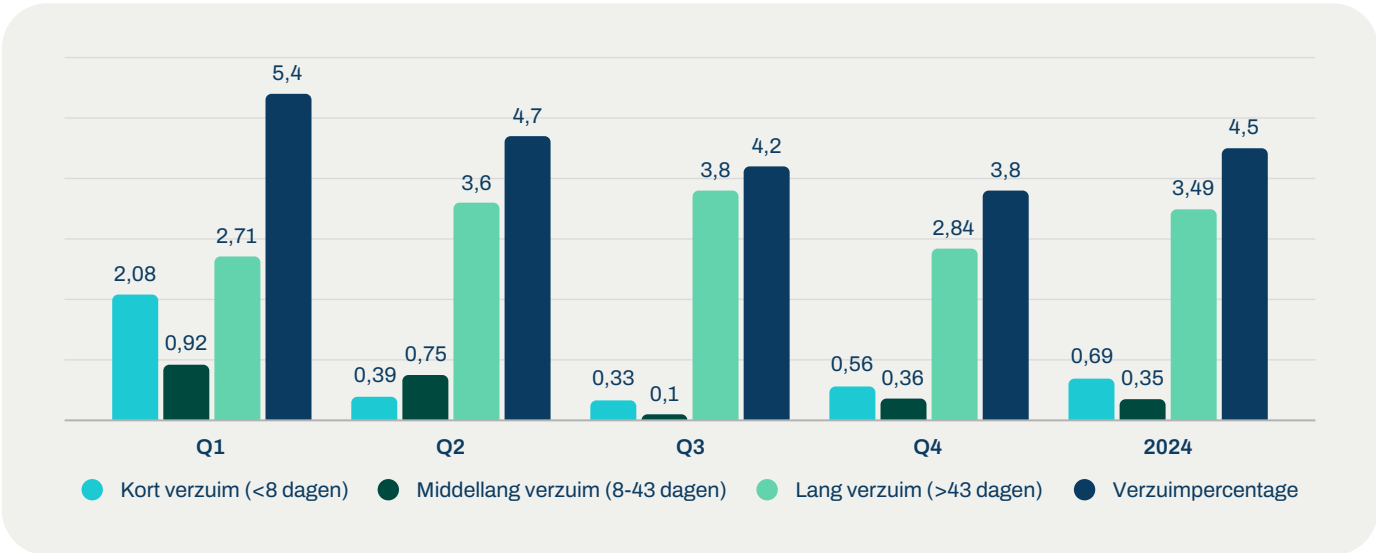
Aantal dienstjaren	Cumela overhead	Cumela Advies	Cumela Verzekeringen
0 - 5 jaar	36,80%	35%	62,50%
5 tot 10 jaar	18,40%	30%	17,50%
10 tot 15 jaar	10,20%	5%	10%
15 tot 20 jaar	8,20%	15%	5%
20 of meer	26,50%	15%	5%

Leeftijdscategorie per entiteit

	Cumela overhead	Cumela Advies	Cumela Verzekeringen
< 26 jaar	2%	4%	2,50%
26 tot 35 jaar	21,50%	22%	10%
35 tot 45 jaar	25,50%	30,50%	27,50%
45 tot 55 jaar	23,50%	26%	42,50%
55 jaar en ouder	29,50%	17,50%	17,50%

Ziekteverzuim

In 2023 hebben we ons verzuimpercentage drastisch kunnen terugbrengen naar 4,1%. Helaas is het ons niet gelukt dat percentage in 2024 verder omlaag te brengen. We zijn het jaar 2024 geëindigd met een iets hoger verzuimpercentage van 4,5%. Deze verhoging had met name te maken door veel kort verzuim tijdens de griepgolf die ons in het 1e kwartaal teisterde.

Ontwikkeling

Door de komst van Leo de Boer, onze nieuwe directeur, is in 2024 veel in beweging gekomen. Er is een nieuw strategisch plan gemaakt waar veel medewerkers aan hebben bijgedragen. Daarnaast is er inmiddels een start gemaakt met de realisatie van veel projecten die voortkomen uit die strategische visie. Om al die plannen professioneel op te pakken, hebben inmiddels zo'n 40 collega's deelgenomen aan de incompany training Projectmatig werken. Naast deze training zien we meer aanvragen van medewerkers voor cursussen en trainingen, zowel individueel als in teamverband. Door medewerkers te ontwikkelen, werken we eraan om ook in de toekomst van meerwaarde te zijn voor onze leden.

“Door de komst van Leo de Boer, onze nieuwe directeur, is in 2024 veel in beweging gekomen.”

Leontien Kloosterman, van Kloosterman BV, en Marije van Beurden, van Loon- Grondverzetbedrijf Piet van Beurden, keken maandag 27 mei mee naar de verantwoording van het kabinet: de V-100. Fotobron: Tweede kamer

Financieel

De Cumela groep heeft het jaar 2024 positief afgesloten. Dit ondanks een flinke, niet begrote, kostenpost, namelijk de indexering met 9% (3x 3%) van de pensioenrechten die (oud) medewerkers hebben opgebouwd tot 2016. Deze indexering loopt over de jaren 2022-2024 en bedraagt ruim € 900.000,-. Deze extra kosten lopen als een rode draad door het financiële jaar. Ook de resultaten binnen de verzekeringsgroep van Cumela waren in 2024 positief.

Cumela Nederland

Contributies

Een lichte groei van het aantal leden naar 1.958 in totaal en een indexering van de contributie leidden tot een stijging van de contributies van 2,9 miljoen euro naar ruim 3,1 miljoen euro. Hier gaan de contributies voor VNO-NCW en CEETTAR weer vanaf, zodat netto voor de vereniging een bedrag van bijna 2,9 miljoen euro overblijft (t.o.v. ruim 2,6 miljoen euro in 2023).

Lidmaatschapsuren

In 2024 zijn de kosten voor de vereniging gestegen naar € 287.856,- ten opzichte van € 281.888,- in 2023. Als we daar de indexering van het uurtarief van afhalen, kunnen we constateren dat Cumela Advies in 2024 (2.027 uur) een fractie minder ingehuurd is dan in 2023 (2.088 uur).

Inhuur Advies door Cumela Nederland

Het afgelopen jaar steeg de inhuur van adviseurs van Cumela Advies door de vereniging van € 477.000,- naar € 559.000,-. De stijging komt met name door de indexering van het uurtarief en een forse stijging van uren besteed aan Sociale Partner-projecten die Cumela Nederland weer doorberekent aan Sociale Partners.

Indexering Centraal Beheer Achmea

In 2024 heeft Cumela de pensioenrechten voor (oud-) medewerkers van vóór 2016 geïndexeerd. In deze investering zat ook een inhaalpercentage over de jaren 2022 en 2023. In totaal ging het om 9%, wat voor Cumela Nederland een buitengewone kostenpost betekent van € 295.000,-.

Resultaat Cumela Nederland

Ondanks de nagekomen pensioenlast heeft Cumela Nederland een nettoresultaat gerealiseerd van € 326.004,-. Dit is inclusief de begrote dividenduitkering van Cumela Assurantiebedrijven (€ 400.000,-) en de begrote vrijval van de resterende inhoud van de bestemmingsreserve uit 2014 (€ 148.000,-).

Nettoresultaat Cumela Nederland
€ 326.004,-

Cumela Advies

Omzet

De omzet van Cumela Advies is in 2024 weer gestegen, van ruim 1,9 miljoen euro in 2023 naar 2,2 miljoen euro in 2024. Dit komt neer op 15.500 adviesuren in 2024 ten opzichte van 14.560 in 2023. Lang openstaande vacatures en de inwerktijd voor nieuwe collega's hebben ervoor gezorgd dat de begrote omzet van 2,24 miljoen euro net niet gehaald is.

Indexering Centraal Beheer Achmea

Bij Cumela Advies was het nadelige gevolg van de niet-begrote pensioenindexering € 187.000,-.

Resultaat Cumela Advies

Het tekort van Cumela Advies in 2024 is, mede door bovengenoemde zaken, uiteindelijk vastgesteld op € 251.000,-.

Nettoresultaat Cumela Advies
- € 251.000,-

Cumela Communicatie (Grondig)

Advertentie-inkomsten

De markt voor advertenties is ten opzichte van 2024 stabiel gebleven. Was de verkoop in 2023 bijna € 260.000,-, in 2024 is die licht gestegen naar € 268.000,-. Ook de overige inkomsten kenden een geringe stijging, waardoor de totale omzet van de stichting steeg van bijna € 360.000,- naar ruim € 383.000,-.

Indexering Centraal Beheer Achmea

Bij Cumela Communicatie was het nadelige gevolg van de niet-begrote pensioenindexering € 17.000,-.

Resultaat Cumela Communicatie

Het resultaat van de stichting is uiteindelijk uitgekomen op -€ 3.000,-.

 Nettoresultaat Cumela Communicatie (Grondig)
- € 3.000,-

Ontbinding Stichting Cumela Communicatie

In 2024 is het besluit genomen om, gezien de geringe omvang van de activiteiten, de Stichting Cumela Communicatie per 1 januari 2025 te ontbinden en de activiteiten onder te brengen bij Cumela Nederland. Ook het eigen vermogen van de stichting van ruim € 250.000,- zal verplaatst worden naar de balans van de vereniging.

Nijverheidsstraat 13
Postbus 1156
3860 BD Nijkerk
033 - 247 49 00

info@cumela.nl
www.cumela.nl

 Cumela
 Cumela
 CumelaNL